

Κεντρική Πίνδος: Γεμάτη αντιθέσεις

Εφημερίδα Καθημερινή. Ταξίδια. 29-11-2009

ΚΕΙΜΕΝΟ: ΝΤΙΝΟΣ ΚΙΟΥΣΗΣ, ΦΩΤΟ: Γ. ΚΕΛΕΣΑΚΟΣ, ΤΖ. ΚΛΗΜΗ, Β. ΣΥΚΑΣ

Πανέμορφη και ξακουστή η Πίνδος, αλλά και... ατελείωτη. Αρχίζει στο Νότο από την ορεινή Ναυπακτία και τα Βαρδούσια και εκτείνεται πέρα από τα σύνορα. Όμως, ακόμα και το κομμάτι που λέγεται Κεντρική Πίνδος είναι αδύνατον να «χωρέσει» σε ολιγοήμερες διακοπές. Για το λόγο αυτό επέλεξα κάποιες διαδρομές στους νομούς Τρικάλων, Αρτας και Ιωαννίνων. Είναι όλες γραφικότερες, κυρίως σε πυκνά δάση, με πολλά νερά (η Πίνδος είναι η «μάννα» όλων σχεδόν των ελληνικών ποταμιών) και βεβαίως ορεινά χωριά σχεδόν απομονωμένα λόγω των... εξαιρετων ελληνικών δρόμων. Αλλά, ας μην παραπονιέμαι, γιατί πριν από 30 χρόνια ήταν πολύ χειρότερα! Τα μέρη είναι κυρίως κτηνοτροφικά και τα περισσότερα έχουν ελάχιστη τουριστική υποδομή. Ίσως όμως και εκεί να έγκειται η γοητεία τους.

Η μεγαλύτερη κοντινή πόλη στις παρακάτω διαδρομές είναι τα Τρίκαλα και αυτά επέλεξα ως αφετηρία.

ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ

Ι. Τρίκαλα - Καλαμπάκα - Καστανιά - Αμάραντος - Μηλιά - Ανθούσα - Χαλίκι

Φεύγουμε σιγά-σιγά από τον... πολιτισμό και πάμε να συναντήσουμε τη Μητέρα Φύση και τις πηγές του Αχελώου! (Εντός παρενθέσεως, το υψόμετρο και η χιλιομετρική απόσταση από τα Τρίκαλα.)

Καλαμπάκα (240 μ. - 24 χλμ.). Διαθέτει την υποβλητική ομορφιά που της δίνει ο ίσκιος των Μετεώρων και ζει από την οικονομική δραστηριότητα που της εξασφαλίζουν ο μεγάλος κάμπος και ο τουρισμός. Ονομάστηκε έτσι επί τουρκοκρατίας από το «Καλέ μπακ», που σημαίνει αξιοθαύμαστο φρούριο. Παλαιότερα ονομαζόταν Σταγοί, μάλλον από παραφθορά του «στους Αγίους» ή από σλαβική λέξη που σημαίνει κοιλάματα βράχων και σπηλιές. Αξίζει να επισκεφτείτε τα έξι μοναστήρια που λειτουργούν ακόμα: Μεγάλο Μετέωρο, Μονή Βαρλάμ, Αγίου Στεφάνου, Μονή Ρωσάνης (ή Ρουσάνου), Αγίας Τριάδος και Αγίου Νικολάου Αναπαυσά. Από την Καλαμπάκα παίρνουμε το δρόμο που πάει προς Γρεβενά

και Μέτσοβο και λίγο μετά τη διασταύρωση των Γρεβενών θα στρίψουμε αριστερά. **Καστανιά (850 μ. - 58 χλμ.)**. Την έδρα του Δήμου Καστανιάς θα τη βρείτε μέσα σε ένα κατάφυτο τοπίο. Η ονομασία προέρχεται από έναν τεράστιο καστανεώνα (3.000 στρεμμάτων) που υπήρχε στην περιοχή. Αξίζει να δείτε τη Μονή του Αγίου Νικολάου Σιαμάδων, που πιθανολογείται πως κτίστηκε τον 16ο αιώνα. Λένε πως υπάρχει υπόγεια σήραγγα που ξεκινά μέσα από το ιερό και καταλήγει έξω από το μοναστήρι.

Αμάραντος (900 μ. - 60 χλμ.). Και εδώ η βλάστηση «οργιάζει» με έλατα. Αξίζει να δείτε τον παλιό νερόμυλο του χωριού, που είναι ιστορικό διατηρητέο μνημείο.

Ονομάστηκε έτσι από τα πολλά ομώνυμα λουλούδια που ανθίζουν τον Μάιο και κιτρινίζουν τα γύρω λιβάδια.

Διασταύρωση Πολυθέας. Εδώ αφήνουμε τον κεντρικό δρόμο και στρίβουμε δεξιά για Ανθούσα - Χαλίκι - Μέτσοβο αλλά και Συρράκο - Καλαρρύτες. Όμως, λίγο πιο κάτω, εκεί όπου ο Ασπροπόταμος δέχεται τον Χαλικιώτικο και τον Λεπενισιώτικο, βρίσκεται το μοναστήρι της Παναγίας, που ονομάστηκε Γαλακτοτροφούσα, επειδή στην περιοχή συναντιούνταν οι κτηνοτρόφοι των Τζουμέρκων και του Λάκμου κάθε άνοιξη και φθινόπωρο.

Ανθούσα (1.100 μ. - 97 χλμ.). Πανέμορφο χωριό «χωμένο» στο δάσος. Η Ανθούσα, όπως και το γειτονικό Χαλίκι, κατοικούνται από κτηνοτρόφους, που στις αρχές κάθε χειμώνα παίρνουν τα κοπάδια τους και διαχειμάζουν στον θεσσαλικό κάμπο. Η Λεπενίτσα (παλιά ονομασία της Ανθούσας) γνώρισε περιόδους ακμής στα ύστερα χρόνια της τουρκοκρατίας, χάρη στην κτηνοτροφία και τη χρυσοχοΐα. Ο τόπος καμαρώνει για τους ήρωές του, όπως ο Μητρο-Σίμος, πρωτοπαλικάρο του Αθανασίου Διάκου, και ο Θεοδωράκης Γρίβας -μακρινοί απόγονοι αμφοτέρων ζουν ακόμη στην περιοχή-, τα σωζόμενα μνημεία του (το μοναστήρι της Παναγίας της Γαλακτοτροφούσας του 1799, η εκκλησία της Αγίας Παρασκευής του 1730, ο λιθόκτιστος ναός των Αγίων Πάντων του 1786 κ.ά.). Χαρακτηριστική είναι και η αρχιτεκτονική των σπιτιών, με λαμπρά δείγματα τις λιθόκτιστες οικοδομές του Κων/νου Παπαστεργίου (1877) και των Νίκου και Κων/νου Σίμου (19ου αι.). Στην περιοχή της Μονής της Παναγίας, μεταξύ Ανθούσας και Χαλικίου, μπορεί κανείς να θαυμάσει το μεγάλο πέτρινο θολωτό γεφύρι καθώς και ένα δεύτερο στην είσοδο του χωριού. Κανένα άλλο χωριό δεν έχει τόσες πηγές - χαρακτηριστικές είναι οι λιθόκτιστες βρύσες Σκάλα, Αρμιάνια, Ασκούμπα, Μπέρτη, Σκουπάτη, Λαμσάτα, Πέρδικα.

Χαλίκι (1.150 μ. - 97 χλμ.). Το βορειότερο χωριό του Ασπροποτάμου και το κοντινότερο στις πηγές του. Είναι πολύ όμορφο, πετρόκτιστο και εκ των 700 «θερινών» κατοίκων το χειμώνα παραμένουν οι εξής... δύο, ο δημοσιογράφος-ταβερνιάρης-καφεπώλης και η μητέρα του! Παρεμπιπτόντως αμφότεροι μαγειρεύουν εξαιρετικά.

II. Διασταύρωση Πολυθέας - Πύρρα - Νεραϊδοχώρι - Περτούλι - Ελάτη - Πύλη - Τρίκαλα

Επιστροφή στα Τρίκαλα από άλλο δρόμο, εξίσου όμορφο και γραφικό.

Πύρρα (1.050 μ. - 63 χλμ.). Ο δρόμος που έχουμε πάρει είναι κατά μήκος της ορεινής κοιλάδας του Καμναϊτικού, ενός άλλου παραποτάμου του Αχελώου. Και εδώ έχουμε ένα όμορφο κτηνοτροφικό χωριό, που τα τελευταία χρόνια άρχισε να το «ανακαλύπτει» ο τουρισμός. Η περιοχή έχει πολλά σπήλαια, ένα μάλιστα με υπόγειο καταρράκτη. Δυστυχώς, όλα παραμένουν αναξιοποίητα.

Νεραϊδοχώρι (1.140 μ. - 56 χλμ.). Ένα παλιό χωριό κτηνοτρόφων και υλοτόμων που τα

τελευταία χρόνια «ανθεί» τουριστικά. Αξίζει να δείτε το ναό της Αγίας Παρασκευής, που είναι ό,τι απέμεινε από το παλιό μοναστήρι, λίγο έξω από το χωριό.

Περτούλι (1.150 μ. - 52 χλμ.). Είναι μάλλον «επώνυμο» τουριστικό χωριό σε ένα πανέμορφο οροπέδιο, τα Περτουλιώτικα Λιβάδια. Σημαντική η τουριστική υποδομή της περιοχής. Εδώ βρίσκεται και το μικρό χιονοδρομικό κέντρο.

Ελάτη (900 μ. - 36 χλμ.). Μετά την Καλαμπάκα το πιο τουριστικό μέρος του νομού. Παρ' όλη την πολυκοσμία και την κίνηση, πάντως, δεν έχει χάσει τη γραφικότητά της.

Πύλη (230 μ. - 22 χλμ.). Βρίσκεται στον κάμπο, εκεί ακριβώς που ο Πορταϊκός ποταμός διαχωρίζει τις απότομες πλαγιές των βουνών Ιταμου και Κόζιακα, κάνοντάς τα να σχηματίζουν μια φυσική μεγαλόπρηπη πύλη.

III. Ανθούσα - Καλαρρύτες και Συρράκο

Περίπου μισό χιλιόμετρο πριν στρίψουμε δεξιά για Ανθούσα, υπάρχει άρτι ασφαλτοστρωθείς δρόμος αριστερά για την Ηπειρο και συγκεκριμένα για Καλαρρύτες και Συρράκο. Σημειωτέον ότι σε κάποιο σημείο το ύψος ξεπερνά τα 2.000 μ. - είναι μάλλον το μέρος όπου μπορεί να βρείτε τη βασίλισσα του χιονιού!

Συρράκο και Καλαρρύτες -δύο παραδοσιακοί πέτρινοι οικισμοί σε υψόμετρο 1.150 μ., μέσα σε ένα άγριο τοπίο. Τους χωρίζει μια βαθιά χαράδρα απaráμιλλης ομορφιάς, την οποία διαρρέει ο παραπόταμος του Αράχθου, Χρούσιας. Αξίζει να τους περπατήσετε καθώς και να επισκεφτείτε τη Μονή της Κηπίνας (1212), αφιερωμένη στην Κοίμηση της Θεοτόκου, κτισμένη στην εσοχή ενός κατακόρυφου βράχου στο φαράγγι του Καλαρρύτετικου ποταμού, σε ύψος 40 μ. από το δρόμο.

Τα δύο χωριά επικοινωνούν με ένα λιθόστρωτο μονοπάτι, το οποίο παλαιότερα ήταν το μόνο μέσο για την εξυπηρέτηση των αναγκών των κατοίκων, αλλά σήμερα αποτελεί για τους επισκέπτες μια μαγευτική διαδρομή μέσα στη φύση. Εξαιρούνται όσοι πάσχουν από υψοφοβία.

IV. Διασταύρωση Πολυθέας - Μεσοχώρα - Αθαμάνιο - Βουργαρέλι - Κυψέλη - Ράμια -Αγναντα - Πράμαντα - Συρράκο και Καλαρρύτες

Περνάμε από ένα «μελλοθάνατο» χωριό και από εκεί στο νομό Αρτας και στα Τζουμερκοχώρια.

Μεσοχώρα (800 μ. - 73 χλμ.). Είναι το χωριό που προσπαθεί να «ντίξει» η ΔΕΗ με το φράγμα της Μεσοχώρας και μέχρι τώρα το Συμβούλιο Επικρατείας τού δίνει παρατάσεις ζωής. Μόνο γι' αυτό αξίζει να το επισκεφτείτε, γιατί του χρόνου μπορεί να μην υπάρχει πια!

Αθαμάνιο (800 μ. - 114 χλμ.). Ομορφο ορεινό χωριό, περιτριγυρισμένο από δάση, με περίπου 1.000 μόνιμους κατοίκους.

Βουργαρέλι (800 μ. - 120 χλμ.). Κτισμένο σε μια «αγκάλη» ελατοσκέπαστων λόφων, είναι ένα από τα μεγαλύτερα ορεινά χωριά του νομού. Έχει μια γραφικότατη πλατεία και κάποιες τουριστικές υποδομές. Αξίζει να επισκεφτείτε την κόκκινη εκκλησία έξω από το χωριό καθώς και τη θέση του παλαιού οικισμού Σελιό.

Ράμια (620 μ. - 120 χλμ.). Η Ράμια έχει μια σπάνια ομορφιά. Ίσως επειδή είναι από τα πιο αραιοκατοικημένα χωριά που έχω δει. Δεν πρόκειται να δείτε κήπο σπιτιού μικρότερο από 1 στρέμμα (συνηθέστατα 5 - 6 στρέμματα!). Κάποτε είχε πάνω από 1.000 κατοίκους, ενώ σήμερα μόνο 200.

Αγναντα (700 μ.). Μια μικρή και «νοστιμούλα» πολίχνη, με πολλά νερά και πράσινο, χωρίς όμως ιδιαιτερότητες. Εκεί κοντά βρίσκεται το γεφύρι της Πλάκας, πάνω από τον Αραχθο, που αξίζει να επισκεφτείτε.

Καταρράκτης (800 μ.). Πήρε την ονομασία του από έναν δίδυμο καταρράκτη, ύψους 90 μ., που βρίσκεται λίγο πάνω από το χωριό. Επισκεφτείτε τον, αν ο καιρός το επιτρέπει. Επίσης, περιδιαβείτε το χωριό Πράμαντα (840 μ. υψόμ.), παλιό μαστοροχώρι και νυν πολύ «ζωντανό» χωριό των 1.500 κατοίκων. Επισκεφτείτε το Σπήλαιο «Ανεμότρυπα», το Νερόμυλο των Χριστών και βέβαια την κεντρική πλατεία με τη βρύση της.

Info

ΠΩΣ ΠΑΜΕ

Τα Τρίκαλα απέχουν από την Αθήνα 326 χλμ. μέσω Λαμίας - Καρδίτσας και ο δρόμος είναι πια πολύ καλός. Εξαιρούνται 6 - 7 χιλιόμετρα που είναι η κατάβαση (στον ηγγαιμό) του Δομοκού. Είναι ένα κομμάτι της δεκαετίας του '60.

ΔΙΑΜΟΝΗ

Hotel Manakos.

Καστανιά Τρικάλων, Τ/24320-61.070-1,
www.hotel-manakos.gr

Προσεγμένο ξενοδοχείο 18 δωματίων (τα 12,
δύο χώρων με κουζίνα) με φιλική εξυπηρέτηση.

€ €

Καταφύγι Ξενώνας.

Καταρράκτης, Τ/26850-51.518, 51.545,
www.epirus.com/katafigi

Πανέμορφος μικρός Ξενώνας με 12 καλόγουστα
δωμάτια και πολύ ζεστή εξυπηρέτηση. **€ €**

Ναπολέων Ζάγκλης

Καλαρρύτες, Τ/26590-61.518 και 6972-
265.961.

Πέτρινος, παραδοσιακός και φιλόξενος Ξενώνας

10 δωματίων από τον άνθρωπο που «ανέστησε» τους Καλαρρύτες. **€ €**

Παραδοσιακό Κατάλυμα «Συρράκο»

Συρράκο, Τ/26510-66.812, 53.410 και 6973-215.156.

Εννέα δωμάτια και προσεγμένες υπηρεσίες στο λιθόκτιστο κτίριο του παλιού σχολείου
του χωριού. **€ €**

Τελωνείο

Γέφυρα Πλάκας, Τ/26850-31.006, 31.060 και 6979-419.773, www.teloneio.gr.

Νεόκτιστος αλλά παραδοσιακός και προσεγμένος σε κάθε λεπτομέρεια, με 11 δωμάτια
(καθένα με το τζάκι του) και εξαιρετική εξυπηρέτηση. **€ €**

Πύργος Μαντάνια

Τρεις Ποταμοί Ασπροποτάμου, Τ/24320-87.351, 6974-025.655, www.mantania-ae.gr

Μέσα στο δάσος, λίγο μετά τη διασταύρωση για το χωριό Καλλιρρόη, δύο Ξενώνες
(Αρχονταρίκι και Χαγιάτι), με 29 χώρους διαμονής, από τρίκλινα μέχρι πεντάκλινα
μεζονέτες. **€ € €**

Λιγκέρι

Ελάτη, Τ/24340-71.454, 71.196, www.ligerihotel.gr.

Ζεστός και καλόγουστος πετρόκτιστος Ξενώνας, με 13 δωμάτια και παρείστικη
ατμόσφαιρα. **€ € €**

Μικρή Αρκτος.

Ελάτη, Τ/24340-71.777, 6946-089.645, www.mikriarktos.com.gr

Δώδεκα δωμάτια σε χαρούμενα χρώματα, καλαισθητα επιπλωμένα και με καλή
εξυπηρέτηση. **€ €**

Ξενοδοχείο Παπαγιάννη

Περτούλι, Τ/24340-91.177.

Ομορφο πετρόκτιστο ξενοδοχείο στο κέντρο του χωριού με ζεστό και φιλικό
περιβάλλον, γυμναστήριο και σάουνα. **€ € €**

Αγνάτι

Νεραϊδοχώρι, Τ/24340-91.022, 6978-553.963, www.agnadi.com.

Ομορφος μικρός Ξενώνας 8 δωματίων, περιποιημένος, ζεστός και παρείστικος. **€ €**

Hotel Vigla

Πύρρα, Τ/24340-91.400, www.viglapiras.gr.

Ωραίο πέτρινο κτίριο, με 14 δωμάτια με τζάκι, καλόγουστη διακόσμηση και καλή
εξυπηρέτηση. **€ €**

Αρχοντικό Εύχαρις

Πύρρα, Τ/24340-91.110, 6976-030.807, www.efharis.gr.

Σπιτική ατμόσφαιρα, διακριτική πολυτέλεια, δωμάτια με τζάκι και διακόσμηση με
άποψη. **€ €**

Divani Meteora Hotel

Καλαμπάκα, Τ/24320-23.330, www.divanis.com/meteora

Κλασικό ξενοδοχείο στη σκιά των Μετεώρων, πλήρως ανακαινισμένο, με πολυτελή
δωμάτια, spa και άψογη εξυπηρέτηση. Είναι η προσωπική μου προτίμηση, όποτε
περνάω από εκεί. **€ € €**

€ - έως 60 €

€ € - έως 110 €

€ € € - έως 200 €

€ € € € - από 200 € και άνω

Για κρατήσεις που αφορούν τη διαμονή σας επισκεφθείτε το:

www.booking.com

ΦΑΓΗΤΟ

- *Πανόραμα*
(Αγναντα, Τ/26850-31.000).
Μαγειρευτά αλλά και της ώρας, με πολύ «δυνατή» χορτόπιτα.
- *Καλαρρύτες* (Τ/26590-61.518).
Θαυμάσια παραδοσιακή κουζίνα. Αποκλειστικά μαγειρευτά και του φούρνου.
- *Καταφύγι*
(Καταρράκτης - στον ομώνυμο ξενώνα, Τ/26850-51.518).
Εξαιρετική σπιτική κουζίνα.
- *Ειρήνη Τάσιου*
(Βουργαρέλι, Τ/26850-22.254).
Σπιτικές σπεσιαλιτέ της περιοχής, με έμφαση στις πίτες, στα μαγειρευτά, αλλά και κρεατικά της ώρας.
- *Ταβέρνα του Παναγιώτη*
(Περτούλι, Τ/24340-91.000).
Εξαιρετη ελληνική κουζίνα με τοπικές σπεσιαλιτέ, αλλά και «πειραγμένα» πιάτα. Θα βρείτε επίσης μια τεράστια λίστα κρασιών.
- *La Verliga*
(Χαλίκι Ασπροποτάμου, Τ/24320-87.274).
Τοπική κουζίνα και εξαιρετα υλικά από τους δύο «ερημίτες» του χωριού.

ΤΟΠΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Στην Πίνδο γενικά θα βρείτε κτηνοτροφικά προϊόντα κυρίως από οικοτεχνίες. Για παράδειγμα, στα χωριά του Ασπροποτάμου θα βρείτε εξαιρετικό πρόβειο λευκό τυρί και κρέας από μοσχάρια ελευθέρως βοσκής. Στην Ελάτη είναι ένα μαγαζάκι, το Λίκνο, που έχει γνήσιες σπιτικές μαρμελάδες και γλυκά, ενώ στα Τρίκαλα στο κρεοπωλείο του κ. Παπαχαραλάμπους (Ασκληπιού 75) θα βρείτε καλά λουκάνικα με πράσο.

ΧΕΙΜΕΡΙΝΙΑ ΣΠΟΡ

Το χιονοδρομικό κέντρο Περτουλίου βρίσκεται σε απόσταση 40 χλμ. από τα Τρίκαλα και 20 χλμ. από την Πύλη και αποτελείται από 3 πίστες και 3 αναβατήρες. Μία κόκκινη μήκους 1.500 μ., μία μπλε 400 μ. και μία πράσινη 80 μ. Επίσης, διαθέτει εναέριο διαθέσιο αναβατήρα μήκους 1.170 μ. (που λειτουργεί και για περιήγηση ατόμων χωρίς εξοπλισμό σκι!), ένα συρόμενο 350 μ. και ένα baby lift 60 μ. Στις εγκαταστάσεις του, θα βρείτε δύο σαλέ, ενώ αξίζει να σημειώσουμε ότι διεξάγονται και βραδιές νυχτερινού σκι. Το χιονοδρομικό λειτουργεί καθημερινά από το Δεκέμβριο ως το Μάρτιο (Τ/24340-91.382, 91.293).

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Νομαρχία Τρικάλων:

24310-27.445

Δήμος Καστανιάς:24320-88.106/7

Διευρ. Κοινот. Ασπροποτάμου 24310-77.641

Νοσοκομείο Τρικάλων:24310-23.652

* **Σημείωση:** Οι τιμές διαμονής, ναύλων κτλ. που αναφέρονται στον εκάστοτε προορισμό, είναι αυτές που ίσχυαν κατά την χρονική περίοδο συγγραφής και δημοσίευσης του άρθρου και ενδέχεται να έχουν αλλάξει.